

01. Béns Arquitectònics

01 ARQUITECTURA AGRÍCOLA (AA)

01. Béns Arquitectònics

01 ARQUITECTURA AGRÍCOLA (AA)

CODI **Nom**

AA.01 Pou de Glaç de Sant Oleguer

AA.02 Sèquia Monar

AA.03 Bassa de Ca la Paula

AA.04 Molí de Vent al carrer de Gurrea

AA.05 Barraca – habitatge de Joan Bros

Pou de Glaç de Sant Oleguer

AA.01.EA

Altres denominacions Pou d'en Bruguera

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	13.	Codi INE	187
Adreça/es	Avinguda Pablo Iglesias, de, s/n	Delimitació bé	
Coordenades UTM	x = 426837 ; y = 4598867	Identificació al plànol	Nd1-27
		Grafisme categoria	

DADES CADASTRALS

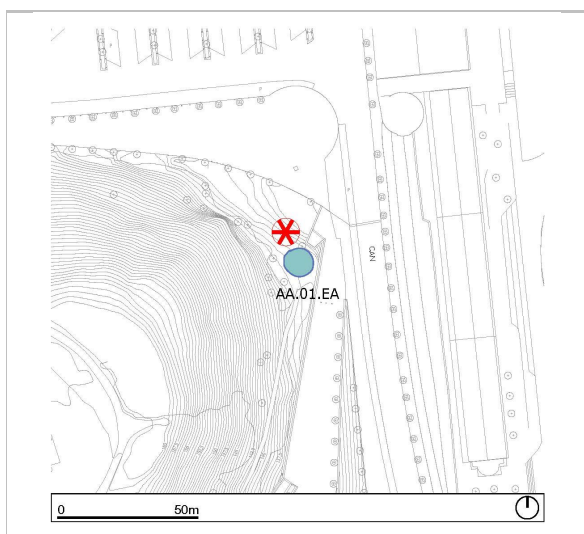
Número

Superfície

Sostre

N. plantes

Titularitat

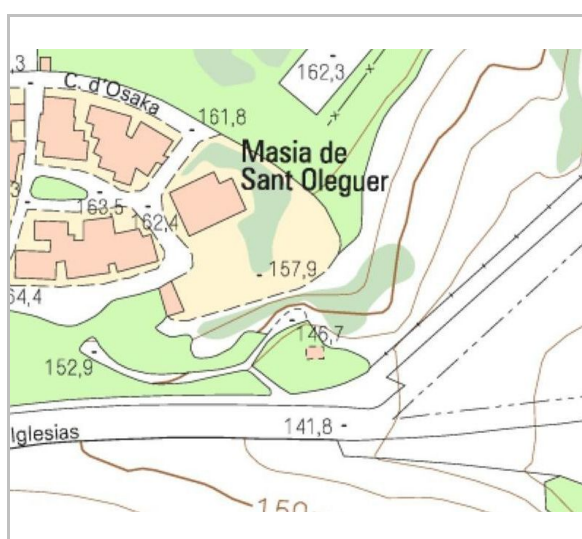
Plànol normatiu
(ER) Equip redactor

Fotografia del bé
(ER) Equip redactor

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS)
Classificació	SNC (urbà no consolidat)

Plànol emplaçament
ICGC

Pou de Glaç de Sant Oleguer

AA.01.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 10.14
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 3. Parcial

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Classificació</i>	Arquitectura popular
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 2. Conservació

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia funcional</i>	Arquitectura Agrícola (AA)
<i>Subtipologia funcio.</i>	Construcció tradicional
<i>Estil i Època</i>	Arquitectura popular - tradicional; Època moderna (Segle XVII)
<i>Cronologia</i>	S. XVII (entre 1672 i 1683)
<i>Autor/promotor</i>	Desconegut/Domenec Bruguera, pagès de la zona
<i>Parcel·la</i>	Gran
<i>Context</i>	Es troba a la confluència del torrent de Sant Oleguer amb el riu Ripoll, al pla dels Cartrons.
<i>Elements</i>	Pou construït per a la fabricació de glaç en el marge dret del riu Ripoll, aprofitant el diferencial tèrmic que hi ha en aquesta zona enclotada. A més, la seva proximitat als centres de consum, Sabadell i Barcelona, l'aventatjava respecte els altres pous de glaç que es situaven en zones de major alçada com la muntanya i planes interiors. El pou estava totalment soterrat, cosa que fa que la visió actual sigui molt diferent. Actualment el pou és una construcció de planta circular amb una porta d'accés a nivell de l'actual carretera, que ha estat possible després de treure una part de les terres que envoltaven tot el pou. El pou, està cobert amb una cúpula de base poligonal amb acabat de teules, i els murs són de carreus vistos. El conjunt estava format pel pou i 12 basses o eres de congelació, que s'omplien -almenys algunes- amb aigua de la font Vella del mas Verger. El pou és una edificació cilíndrica, de 8.80 m de diàmetre interior màxim i amb una alçada total, des de la base fins al punt més alt de la coberta, d'11 m. L'únic element que sobresurt és la coberta octogonal, que permetia un millor resguard del vent o de la pluja i fins i tot de la mateixa insolació. Les teules que la protegien eren esmaltades de color verd. També és visible, a la banda est, l'obertura per on s'introduïa i s'extreia el glaç.
<i>Ús actual</i>	En desús
<i>Ús original/altres</i>	Enginyeria civil
<i>Estat conservació</i>	Bo; Bon estat de conservació general en el seu aspecte exterior. Tot i que no s'entreu la voluntat de seguir un pla de manteniment el bé no presenta lesions o patologies que facin entreveure la necessitat d'intervenir en l'exterior. En tot cas, podem afirmar que es fan les actuacions necessàries quan es produeixen lesions, desperfectes o alguna patologia derivada.
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general dels paraments verticals, tant dels seus revestiments, així com dels elements que la configuren. Bon estat general de la coberta a través de la imatge expressada en la visió parcial del bé. S'aprecia la voluntat de conservació encara que no disposi d'un pla de manteniment predictiu.
<i>Entorn/Jardí</i>	Element aïllat, sense entorn proper edificat.
<i>Estructura/Interior</i>	Es desconeix l'estat de conservació de l'interior i de les seves estructures originals que, poden o no haver estat modificades en el temps. Tot i això per la imatge externa donada i pel procés de restauració que ha sofert aquest element, cal entendre un bon estat en l'estructura i la configuració de l'interior, amb respecte pel bé original.
<i>Entorn de protecció</i>	Per les característiques arquitectòniques i posicionals del bé en relació a la contemplació

Pou de Glaç de Sant Oleguer

AA.01.EA

exterior, no es considera la necessitat de delimitar un entorn de protecció determinat.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements

ES PROTEGEIX TIPOLÒGICAMENT (CONSERVACIÓ NP.2) EL CONJUNT DEL POU DE GLAÇ, AMB LA SEVA ESTRUCTURA I COBERTA, A PARTIR DE LA RESTAURACIÓ REALITZADA I QUE PERMET EL SEU ACCÉS. Bé d'especial interès arquitectònic, artístic o ambiental, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica, reflectida en la volumetria original, i la imatge general externa i interna. S'afegeix, també, l'estructura funcional i la disposició d'elements referents atribuïbles a la concepció formal de la construcció. Altrament, es protegeix la configuració distributiva que emana de l'estructura portant, així com les característiques referents del projecte matriu, en la definició d'espais i la tècnica constructiva utilitzada; els valors dimensionals i de proporció; el tipus de paràmetres emprats i les implementacions decoratives associades a un estil determinat. Totes aquestes parts esmentades són aspectes que cal respectar i, per tant, són parts o conceptes a mantenir, sense perjudici de les actuacions de rehabilitació requerides, amb una restauració adequada de conservació de la tipologia que haurà de preservar i revaloritzar els esmentats elements d'interès.

Entorn de protecció

Per les característiques del bé i en relació a la seva posició específica es considera que s'inscriu en un entorn que ha de gaudir d'una "protecció ambiental" que garanteixi el respecte per les qualitats arquitectòniques, ambientals i paisatgístiques amb respecte per la seva contemplació sense altres construccions o elements que puguin distorsionar els valors que representa. Altrament podrà concretar-se, si el planejament general o derivat ho determina, una regulació general sobre el conjunt del àrea o sector on s'inscriu, així com sobre l'aplicació de mesures pel tractament de les seva imatge exterior, inclosa la disposició d'elements d'enllumenat exterior i/o de senyalització. La disposició dels mateixos es farà respectant els valors del bé catalogat.

☒ Valor històric

Bé referent en el context de la història de Sabadell per la seva representativitat en la lectura d'una època i un moment destacat en l'evolució de l'activitat agrícola i preindustrial, de gran importància al llarg del segle XIX al rodal de Sabadell.

☒ Valor urbanístic

Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura periurbana de la ciutat de Sabadell.

☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

Bé d'especial interès arquitectònic, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica característica, el sistema constructiu derivat de l'arquitectura popular i tradicional.

☒ Valor sociocultural i etnològic

Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les seves característiques representatives, especialment en la tradició i record de les activitats preindustrials desenvolupades, principalment, al rodal de la ciutat.

☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic

Bé interessant per la contribució en la preservació de la seva imatge original en un paisatge que ha sofert transformacions i canvis en el seu entorn al llarg dels anys, especialment en època contemporània.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció

Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

Regulació

No es permet la modificació;

CRITERI PRINCIPAL D'INTERVENCIÓ SOBRE LES PARTS CATALOGADES

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada.

En el moment que es plantegi qualsevol intervenció i per tal de garantir i acreditar el coneixement del bé, la seva evolució històrica i les tècniques constructives aplicades, caldrà redactar un estudi patrimonial que reculli els aspectes i detalls més inherents al seu caràcter com a Bé Cultural d'Interès Local (BCIL) (memòria, aixecament de l'estat actual de la zona d'intervenció, recull de documentació històrica -estudi dels expedients d'obres

Pou de Glaç de Sant Oleguer

AA.01.EA

per tenir documentades totes les modificacions o transformacions sofertes- i reportatge fotogràfic actual).

Aquest estudi patrimonial previ a la redacció del projecte d'intervenció precisarà, apart dels elements objecte de protecció genèrica (veure ÀMBITS DE PROTECCIÓ I ASPECTES) podrà detectar altres elements o parts objecte de conservació.

Les actuacions de restauració en cap cas no podran suposar aportacions de reinvençió o nou disseny.

L'adequació a les normatives sectorials relatives específicament en el camp de la seguretat (evacuació) i accessibilitat, es resoldran de la manera més compatible amb els valors acreditats del bé catalogat.

Qualsevol proposta plantejada sobre aquest bé, haurà de ser avaluada per la Taula de Patrimoni de Sabadell.

Façanes/Coberta	Amb la voluntat de posar en relleu la tipologia i la composició de la/es façana/es, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals, si s'escau, que les configuren. En aquest cas caldrà procedir, al mateix temps, a una adequació que elimini els elements contraris als valors inherents de la façana i al tractament específic de les mitgeres, d'acord amb les especificacions derivades del Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS) o POUM vigent i el Pla Especial Urbanístic de Patrimoni de Sabadell (PEPS), en el cas que sigui procedent. L'estudi patrimonial previ a la redacció del projecte d'intervenció precisarà els elements objecte de conservació.
Entorn/Jardí	Les intervencions que determina el Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS) o POUM vigent; el Pla Especial Urbanístic de Patrimoni de Sabadell (PEPS) i el planejament sectorial derivat, si s'escau.
Estructura/interior	-
Entorn de protecció	L'entorn ve delimitat per l'espai físic que conforma el conjunt ambiental on se situa aquest bé, per tal de no malmetre ni les qualitats arquitectòniques del mateix, ni els valors urbanístics i paisatgístics d'aquest indret. Es tindrà cura que aquest element i les edificacions veïnes conformin o preservin el paisatge en coherència amb l'estructura urbana d'aquest barri o sector característic de la ciutat.
Gestió	En els béns que estan associats a Àrees d'Expectativa Arqueològica i/o Paleontològica (NP.6) reconeguts en aquest pla requerirà la realització d'un control arqueològic en el seguiment dels treballs de condicionament. Davant l'aparició fortuïta de restes arqueològiques en el curs d'obres, el propietari queda obligat a comunicar-ho, immediatament, als serveis tècnics municipals i a la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
Altres intervencions	Actuacions específiques derivades del manteniment predictiu i obres que constitueixin una actuació parcial al bé catalogat i que tenen per objecte reparar, restaurar a partir d'una diagnosi -mitjançant l'estudi dels valors originals- aspectes tipològics i/o ornamentals significatius, reforçar elements simples de l'estructura del bé per garantir i/o restablir les condicions de seguretat estructural, eliminar cossos i altres elements sobreposats que no siguin d'interès per la història de la construcció protegida i es demostrin incoherents amb l'estructura originària i a les ampliacions orgàniques que el bé hagi suportat en el temps, així com reposar les condicions de salubritat, higiene, seguretat, ornament públic i l'adequació a les normatives sectorials d'accessibilitat i altres, preservant els valors patrimonials, d'acord amb el seu nivell de protecció.
Usos permesos	Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.
Usos prohibits	Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La seva funció era emmagatzemar el glaç a l'hivern per comercialitzar-lo a l'estiu. El glaç es feia servir per conservar aliments i per fabricar begudes refrescants i sorbets. El gran consumidor era la ciutat de Barcelona. El pou de Sant Oleguer data del segle XVII. És una estructura en bona part soterrada, per tal de tenir un bon aïllament tèrmic i així conservar millor el glaç. Quan es va rehabilitar als anys noranta del segle XX, s'hi va obrir un accés

Pou de Glaç de Sant Oleguer

AA.01.EA

per tal de poder-ne veure l'interior i comprendre millor com funcionava.

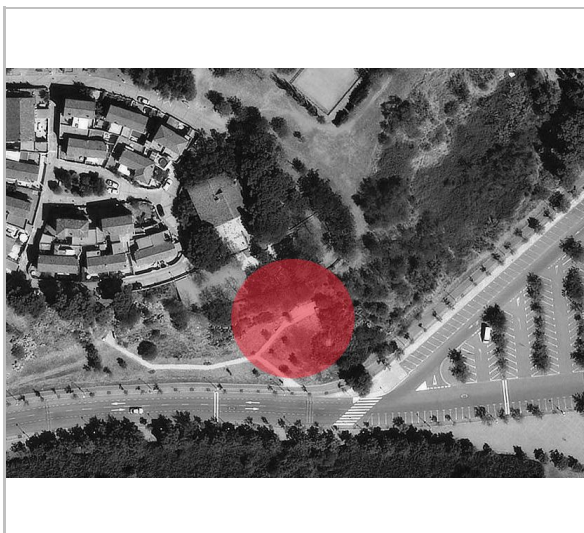
El pou de glaç de Sant Oleguer -també conegut per pou d'en Bruguera- el va construir, poc abans de 1678, Domènec Bruguera, pagès de la vila de Sabadell. Va entrar en ple funcionament a partir del segle XVIII, quan la indústria del gel natural prengué volada, perquè el seu ús era ja completament generalitzat en la vida quotidiana, per a la conservació d'aliments, i la seva utilització era constant en fondes, tavernes i hospitals.

Coincidint amb la prosperitat generalitzada d'aquesta indústria arreu de Catalunya, tenim documentació de principi del segle XVII sobre la venda i el consum de glaç als hostals de Sabadell, aleshores sota el control del Comú de la vila.

A causa de la importància que adquirí aquesta indústria al llarg de l'època moderna, les institucions municipals controlaren a bastament els aspectes relacionats amb la producció i el comerç del glaç: donaven llicències per construir pous, n'arrendaven l'explotació, aplicaven impostos als distribuïdors i venedors... Segons Miquel Carreras, en unes dates no precisades, el Comú de Sabadell tingué l'exclusiva d'explotació d'aquest pou.

Bibliografia

Ajuntament de Sabadell. Museu d'Història de Sabadell (MHS).

Vista aèria
ICGC

Fotografia del bé
(ER) Equip redactor

Fotografia del bé
(ER) Equip redactor

Pou de Glaç de Sant Oleguer

AA.01.EA

BÉNS ARQUITECTÒNICS

CATEGORIA DE PROTECCIÓ:

BCIN

BCIL

BPU

NIVELL DE PROTECCIÓ:

NIVELL 1. INTEGRAL

NIVELL 2. CONSERVACIÓ

NIVELL 3. PARCIAL

NIVELL 4. AMBIENTAL

NIVELL 5. DOCUMENTAL

ESPAIS LLIURES PROTEGITS

Llegenda

(ER) Equip redactor

Sèquia Monar

AA.02.EA

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

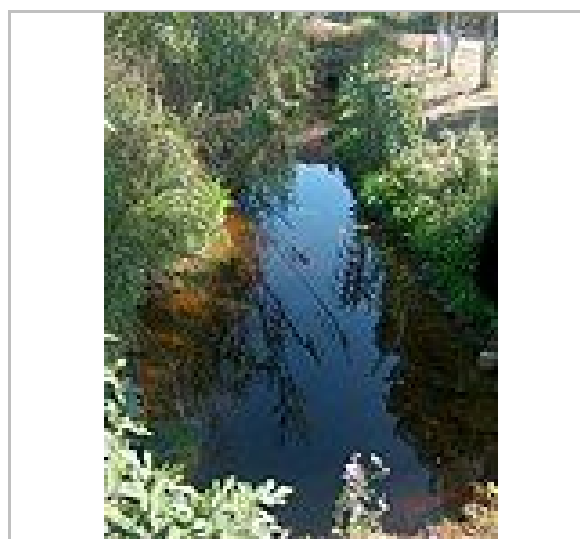
BAMP

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	15. Ripoll	Codi INE	187
Adreça/es	Segueix el riu Ripoll	Delimitació bé	
Coordenades UTM	x = - ; y = -	Entorn protecció	
	Identificació al plànol		
	Grafisme categoria		

DADES CADASTRALS	Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
------------------	--------	------------	--------	------------	-------------

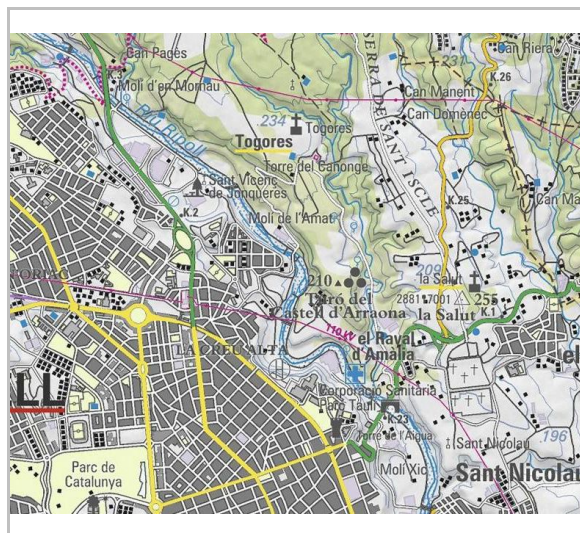
Plànol normatiu
(ER) Equip redactor

Fotografia del bé
(ER) Equip redactor

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS)
Classificació	SNU (no urbanitzable)

Plànol emplaçament
ICGC

Sèquia Monar

AA.02.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Classificació</i>	Obra civil
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 10.15
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 2. Conservació

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Classificació</i>	Obra civil
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 2. Conservació
<i>Altres prot.</i>	Parc Fluvial del Ripoll. Inventari d'Elements d'Interès Cultural (1997-9). AEA (N.6). Vinculació amb la fitxa Béns arqueològics AEA.062 Sèquia Monar.

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia funcional</i>	Arquitectura Agrícola (AA)
<i>Subtipologia funcio.</i>	Infraestructura pel regadiu
<i>Estil i Època</i>	Arquitectura popular - tradicional; Època islàmica (Segles VIII-XII)
<i>Cronologia</i>	Segle X (Referències documentals) - 1963 (darreres modificacions)
<i>Autor/promotor</i>	Comunitats pageses del riu Ripoll
<i>Parcel.la</i>	-
<i>Context</i>	L'element se situa als marges del riu Ripoll. La sèquia Monar consisteix la base del funcionament de tot el sistema hidràulic del riu Ripoll: és l'element que permet la generació de l'energia per fer funcionar la maquinària hidràulica dels molins, i és la font de subministrament pel rec de les zones d'horta històrica (especialment l'Horta Major). No podem entendre la sèquia Monar ni com un sistema estable i inamovible, ni com un sistema únic i lineal al llarg del riu. Per una part, des de les primeres referències documentals del S.X, s'ha produït diverses transformacions en el seu recorregut i cotes de captació de l'aigua (caput rego), per altra part les seves característiques físiques han canviat de forma radical passant a l'ús del ciment armat. L'última gran modificació correspon al 1963 amb l'eliminació de certs trams de la sèquia, i la construcció de rescloses de captació de nova factura. L'ús continuat de la sèquia al llarg dels anys ha provocat un estat de conservació precària, tot això malgrat els manteniments constants per part dels propis hortolans com a usuaris. La desaparició del sequier com a figura que custodiava la sèquia i feia possible el seu manteniment va provocar la inutilització de la sèquia. Per tal de posar-la en funcionament com a sistema fonamental per a la comprensió de les dinàmiques històriques i socials del Ripoll es van fer necessàries una sèrie d'actuacions corresponents en la substitució de tres bagants i la canalització de catorze metres de sèquia.
<i>Elements</i>	Sèquia d'aproximadament 11km de recorregut en el seu pas pel terme municipal de Sabadell, situada als marges del riu Ripoll, amb trams coberts i descoberts. La sèquia servia de regadiu d'hortes, i per al funcionament de molins i vapors situats als marges del riu. Actualment bona part de la sèquia està en desús i molt malmesa en part per les riudes del 1962. En els trams més escarpats, l'aigua es conduïa per galeries subterrànies, excavades al terreny. Reben el nom de mines i tenen uns 60 cm d'amplada i 2 m d'altura. Disposen de pous de ventilació o espiralls. Per tal de netejar els llims i la brossa del fons de la sèquia, regularment hi ha petites comportes, anomenades bagants o trestelladors. També són freqüents les galeries secundàries. Al llarg dels segles, l'ús de la sèquia Monar s'ha adaptat a les necessitats dels habitants del riu. Inicialment l'aigua movia els rodets dels molins fariners i regava les hortes veïnes. En l'edat moderna, els batans i molins paperers van anar prenent terreny als molins fariners. Les transformacions industrials dels segles XVIII i XIX feren modificar notòriament les velles i antiquades séquies del Ripoll.
<i>Ús actual</i>	En desús
<i>Ús original/altres</i>	Enginyeria civil

Sèquia Monar

AA.02.EA

<i>Estat conservació</i>	Dolent; Les pluges intenses són un risc important en la preservació i manteniment de diversos trams de la Sèquia.
<i>Façanes/Coberta</i>	-
<i>Entorn/Jardí</i>	Hi ha trams de la Sèquia on l'entorn es troba força degradat.
<i>Estructura/Interior</i>	Es van fer actuacions de manteniment i de reparació puntuals per afavorir el seu correcte funcionament.
<i>Entorn de protecció</i>	És previst realitzar altres intervencions, entre les quals, la restauració d'un pontarró de la sèquia i l'arranjament de nous trams.
<i>Situació de risc</i>	Inundabilitat

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

<i>Elements</i>	ES PROTEGEIX A NIVELL DE CONSERVACIÓ (NP.2) EL CONJUNT DE LA INFRAESTRUCTURA DETERMINADA PER LA SÈQUIA MONAR, AMB ELS SEUS ELEMENTS ASSOCIATS I COMPLEMENTARIS (BAGANTS, RESCLOSES, ETC...), SI BÉ PODRAN ADECUAR-SE AL SEU ÚS A CADA MOMENT, RESPECTANT SEMPRE ELS SEUS VALORS PATRIMONIALS, AQUESTES ACTUACIONS ES FARAN DE LA MANERA MÉS RESPECTUOSA I COMPATIBLE AMB ELS SEUS VALORS PATRIMONIALS. Estructura territorial d'especial interès ambiental, paisatgístic, sociocultural, etnològic i amb una important quantitat d'elements arquitectònics i/o arqueològics, el valor del qual resideix principalment en la seva configuració física al llarg de tot el seu recorregut paral·lel al riu Ripoll. Tots aquests valors esmentats són aspectes que cal respectar i, per tant, són parts o conceptes a mantenir, sense perjudici de les actuacions de rehabilitació requerides, amb una restauració adequada de conservació de les característiques i valors originals que haurà de preservar i revaloritzar els esmentats elements d'interès.
<i>Entorn de protecció</i>	Per les característiques del bé i en relació a la seva posició específica es considera que s'inscriu en un entorn que ha de gaudir d'una "protecció ambiental" que garanteixi el respecte per les qualitats arquitectòniques, ambientals i paisatgístiques amb respecte per la seva contemplació sense altres construccions o elements que puguin distorsionar els valors que representa. Altrament podrà concretar-se, si el planejament general o derivat ho determina, una regulació general sobre el conjunt del àrea o sector on s'inscriu, així com sobre l'aplicació de mesures pel tractament de les seva imatge exterior, inclosa la disposició d'elements d'enllumenat exterior i/o de senyalització. La disposició dels mateixos es farà respectant els valors del bé catalogat.

☒ Valor històric	Infraestructura referent en el context de la història sabadellenca per la seva representativitat en la lectura d'una època amb la disposició d'elements preindustrials i industrials al seu entorn com a peces significatives en la història de la ciutat.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Infraestructura referent emplaçat en un solar que forma part d'una Àrea d'Expectativa Arqueològica i/o Paleontològica que cal preservar en tota la seva dimensió. Qualsevol treball que afecti el subsol es regirà per la normativa vigent.
☒ Valor urbanístic	Infraestructura interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura periurbana de la ciutat de Sabadell.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Infraestructura referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les seves característiques representatives, especialment en la tradició i record de les activitats preindustrials desenvolupades al seu entorn, al rodal de la ciutat.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Infraestructura interessant per la contribució en la preservació de la seva imatge original en un paisatge que ha sofert transformacions i canvis en el seu entorn al llarg dels anys, especialment en època contemporània.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma; Millora; Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció
<i>Regulació</i>	No es permet la modificació;

Sèquia Monar

AA.02.EA

CRITERI PRINCIPAL D'INTERVENCIÓ SOBRE LES PARTS CATALOGADES

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada en les parts afectades.

En el moment que es plantegi qualsevol intervenció i per tal de garantir i acreditar el coneixement del conjunt de la sèquia, la seva evolució històrica i les tècniques constructives aplicades, en base a les característiques descrites a l'Inventari d'elements del riu Ripoll, caldrà redactar un estudi patrimonial que reculli els aspectes i detalls més inherents al seu caràcter com a Bé Cultural d'Interès Local (BCIL) (memòria, aixecament de l'estat actual de la zona d'intervenció, recull de documentació històrica -estudi dels expedients d'obres per tenir documentades totes les modificacions o transformacions sofertes- i reportatge fotogràfic actual).

Aquest estudi patrimonial previ a la redacció del projecte d'intervenció precisarà, apart dels elements objecte de protecció genèrica (veure ÀMBITS DE PROTECCIÓ I ASPECTES) podrà detectar altres elements o parts objecte de conservació.

Les actuacions de restauració en cap cas no podran suposar aportacions de reinvençió o nou disseny.

L'adequació a les normatives sectorials relatives específicament en el camp de la seguretat (evacuació) i accessibilitat, es resoldran de la manera més compatible amb els valors acreditats del bé catalogat.

Qualsevol proposta plantejada sobre aquest bé, haurà de ser avaluada per la Taula de Patrimoni de Sabadell.

Façanes/Coberta	-
Entorn/Jardí	Les intervencions que determina el Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS) o POUM vigent; el Pla Especial Urbanístic de Patrimoni de Sabadell (PEPS) i el planejament sectorial derivat, si s'escau.
Estructura/interior	-
Entorn de protecció	L'entorn ve delimitat per l'espai físic que conforma el conjunt ambiental al llarg del recorregut de la sèquia, per tal de no malmetre ni les qualitats arquitectòniques del mateix, ni els valors urbanístics i paisatgístics d'aquest indret. Es tindrà cura que la sèquia i les edificacions veïnes conformin o preservin el paisatge en coherència amb l'estructura i la qualitat paisatgística de l'entorn del riu Ripoll.
Gestió	Tal i com s'ha esmentat, abans de qualsevol intervenció de Reparació, Consolidació, Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació que es realitzi sobre el bé catalogat, s'haurà de redactar un estudi patrimonial que reculli els aspectes i detalls inherents als orígens i l'evolució de la construcció fins l'estat previ a la intervenció proposada (aixecament actual, documentació i imatges històriques, reportatge fotogràfic actual, anàlisi de l'evolució urbanística del sector, així com l'estudi dels expedients d'obres per tenir documentades les modificacions o transformacions més destacades.
Altres intervencions	En els béns que estan associats a Àrees d'Expectativa Arqueològica i/o Paleontològica (NP.6) reconeguts en aquest pla requerirà la realització d'un control arqueològic en el seguiment dels treballs de condicionament. Davant l'aparició fortuïta de restes arqueològiques en el curs d'obres, el propietari queda obligat a comunicar-ho, immediatament, als serveis tècnics municipals i a la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
Usos permesos	Actuacions específiques derivades del manteniment predictiu i obres que constitueixin una actuació parcial al bé catalogat i que tenen per objecte reparar, restaurar a partir d'una diagnosi -mitjançant l'estudi dels valors originals- aspectes tipològics i/o ornamentals significatius, reforçar elements simples de l'estructura del bé per garantir i/o restablir les condicions de seguretat estructural, eliminar cossos i altres elements sobreposats que no siguin d'interès per la història de la construcció protegida i es demostrin incoherents amb l'estructura originària i a les ampliacions orgàniques que el bé hagi suportat en el temps, així com reposar les condicions de salubritat, higiene, seguretat, ornament públic i l'adequació a les normatives sectorials d'accessibilitat i altres, preservant els valors patrimonials, d'acord amb el seu nivell de protecció.
	Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.

Sèquia Monar

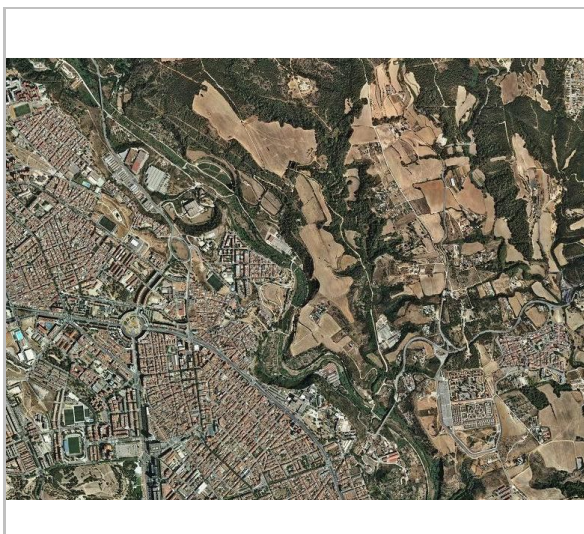
AA.02.EA

Usos prohibits Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica No podem entendre la sèquia Monar ni com un sistema estable i inamovible, ni com un sistema únic i lineal al llarg del riu. Per una part, des de les primeres referències documentals del S.X, s'ha produït diverses transformacions en el seu recorregut i cotes de captació de l'aigua (caput rego), per altra part les seves característiques físiques han canviat de forma radical passant a l'ús del ciment armat. L'última gran modificació correspon al 1963 amb l'eliminació de certs trams de la sèquia, i la construcció de rescloses de captació de nova factura. L'ús continuat de la sèquia al llarg dels anys ha provocat un estat de conservació precària, tot això malgrat els manteniments constants per part dels propis hortolans com a usuaris. La desaparició del sequier com a figura que custodiava la sèquia i feia possible el seu manteniment va provocar la inutilització de la sèquia. Per tal de posar-la en funcionament com a sistema fonamental per a la comprensió de les dinàmiques històriques i socials del Ripoll es van fer necessàries una sèrie d'actuacions corresponents en la substitució de tres bagants i la canalització de catorze metres de sèquia.

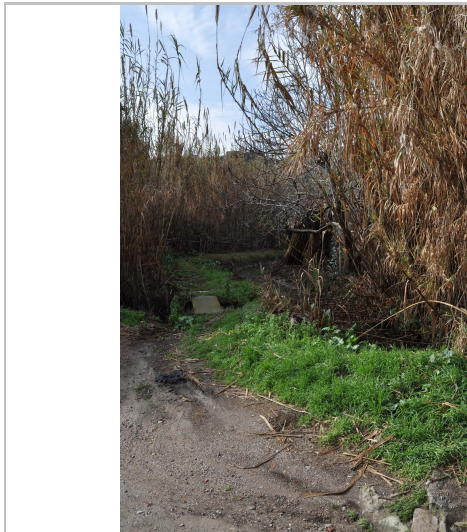
Bibliografia Ajuntament de Sabadell. Patrimoni i història de Sabadell. Oficina de Patrimoni

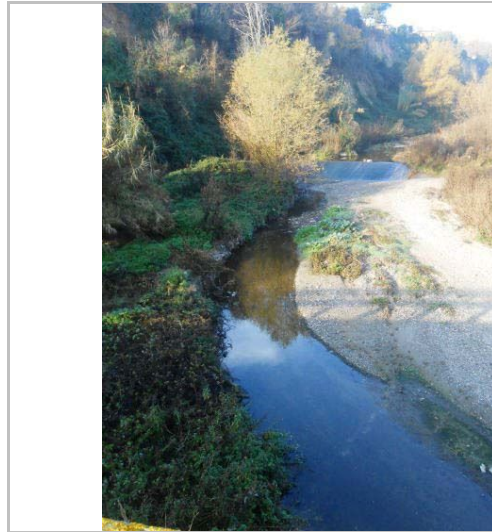
Vista aèria
ICGC

Sèquia Monar

AA.02.EA

Tram de la Sèquia
(ER) Equip redactor

Tram de la Sèquia
(ER) Equip redactor

Tram de la Sèquia
(ER) Equip redactor

BÉNS ARQUITECTÒNICS

CATEGORIA DE PROTECCIÓ:

BCIN

BCIL

BPU

NIVELL DE PROTECCIÓ:

NIVELL 1. INTEGRAL

NIVELL 2. CONSERVACIÓ

NIVELL 3. PARCIAL

NIVELL 4. AMBIENTAL

NIVELL 5. DOCUMENTAL

ESPAIS LLIURES PROTEGITS

Llegenda

(ER) Equip redactor

Sèquia Monar

AA.02.EA

Bassa de Ca la Paula

AA.03.EA

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

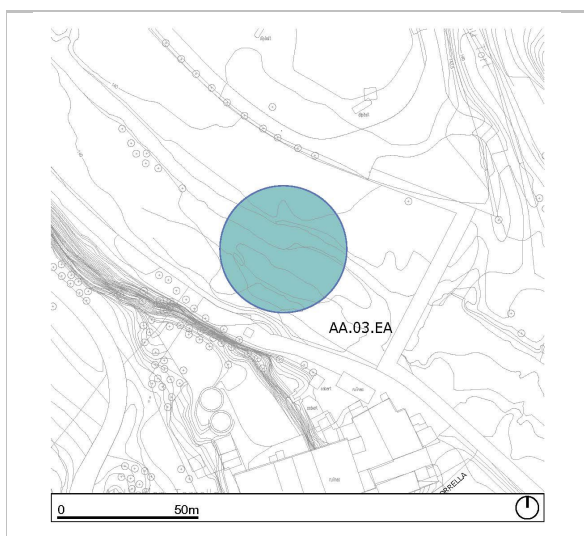
BN

BAMP

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	15. Ripoll	Codi INE	187
Adreça/es	Riba dreta del riu Ripoll	Delimitació bé	—
Coordenades UTM	x = 426235 ; y = 4600983	Identificació al plànol	Nd1-18
		Grafisme categoria	

DADES CADASTRALS	Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
------------------	--------	------------	--------	------------	-------------

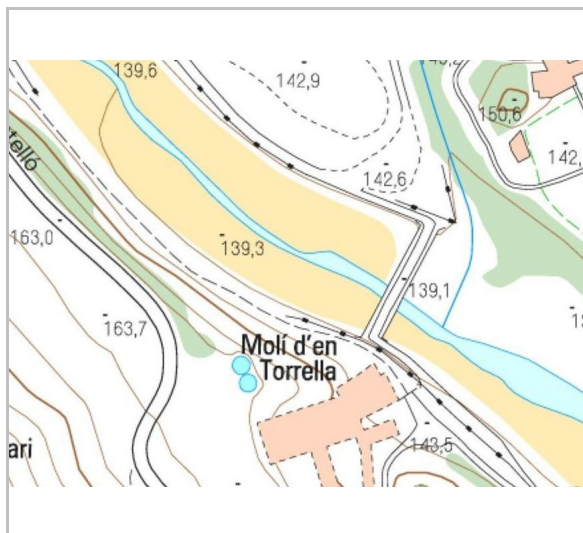
Plànol normatiu
(ER) Equip redactor

Fotografia del bé
MHS-Inventari Ripoll

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS)
Classificació	SNU (no urbanitzable)

Plànol emplaçament
ICGC

Bassa de Ca la Paula

AA.03.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Altres prot. Bé emergent. Procedeix de
l'Inventari del Patrimoni Industrial de
Catalunya (mNACTEC)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arquitectònic
Classificació Obra civil
Categoria Altres
Nivell prot. Nivell 3. Parcial
Altres prot. Parc Fluvial del Ripoll. Inventari
d'Elements d'Interès Cultural (1997-
1998-1999). Bé Ambiental i
Paisatgístic

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional Arquitectura Agrícola (AA)
Subtipologia funcio. Construcció tradicional
Estil i Època Arquitectura popular - tradicional; Època contemporània. Segle XIX
Cronologia Primer quart del s. XIX
Autor/promotor Desconegut
Parcel.la Gran
Context Situada a la riba dreta del riu Ripoll, prop de la crta. Camí de Torre Romeu, a l'alçada del revolt de can Quadres.
Elements Es tracta d'un dipòsit construït amb parets de pedra i maó i revestit amb calç, d'uns 36m de llarg per 27m d'ample que deuria tenir uns 2m de fondària a la zona de desguàs i un 1,6m aproximadament a la zona menys fonda. És impossible actualment de saber-ne la fondària ja que el que en queda de l'estructura està totalment ple de vegetació.
Ús actual En desús
Ús original/altres Industrial tèxtil auxiliar
Estat conservació Dolent; Es preserva l'estructura perimetral però l'estat d'abandonament comporta l'aparició de diverses lesions i el cobriment parcial de vegetació.
Façanes/Coberta Es preserven les estructures perimetrals de la bassa.
Entorn/Jardí Estat deficient. Dificultat d'accés. Element patrimonial no senyalitzat.
Estructura/Interior Es desconeix l'estat dels elements que regulen el funcionament de la bassa, però tot fa entreveure que estan inutilitzables.
Entorn de protecció Per les característiques arquitectòniques i posicionals del bé en relació a la contemplació exterior, no es consideraria la necessitat de delimitar un entorn de protecció determinat, sempre i quan l'accés i la senyalització del mateix estiguessin ben indicats.
Situació de risc Altres riscos; Abandonament de llarg període

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements ES PRESERVA PARCIALMENT (NP.3) L'ESTRUCTURA ORIGINAL CONSTITUTIVA DE LA BASSA, EXPRESSADA PELS SEUS MURS DE TANCAMENT PERIMETRAL I ALTRES ELEMENTS COMPLEMENTARIS EXISTENTS COM A COMPORTES O RAJOLES DE CORONAMENT EN LES SEVES PARTS EXISTENTS. Element d'arquitectura popular d'especial interès ambiental, paisatgístic, sociocultural, etnològic, el valor del qual resideix principalment en la seva configuració física al costat del recorregut del riu Ripoll. Tots aquests valors esmentats són aspectes que cal respectar i, per tant, són parts o conceptes a mantenir, sense perjudici de les actuacions de rehabilitació requerides, amb una restauració adequada de conservació de les característiques i valors originals que haurà de preservar i revaloritzar els esmentats elements d'interès.
Entorn de protecció Per les característiques del bé i en relació a la seva posició específica es considera que s'inscriu en un entorn que ha de gaudir d'una "protecció ambiental" que garanteixi el respecte per les qualitats arquitectòniques, ambientals i paisatgístiques amb respecte per la seva contemplació sense altres construccions o elements que puguin distorsionar els

Bassa de Ca la Paula

AA.03.EA

valors que representa. Altrament podrà concretar-se, si el planejament general o derivat ho determina, una regulació general sobre el conjunt del àrea o sector on s'inscriu, així com sobre l'aplicació de mesures pel tractament de les seva imatge exterior, inclosa la disposició d'elements d'enllumenat exterior i/o de senyalització. La disposició dels mateixos es farà respectant els valors del bé catalogat.

- ☒ Valor històric
Bé referent en el context de la història de Sabadell per la seva representativitat en la lectura d'una època i un moment destacat en l'evolució de l'activitat agrícola i preindustrial, de gran importància al llarg del segle XIX al rodal de Sabadell.
- ☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic
Bé d'especial interès arquitectònic, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica característica, el sistema constructiu derivat de l'arquitectura popular i tradicional.
- ☒ Valor sociocultural i etnològic
Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les seves característiques representatives, especialment en la tradició i record de les activitats agrícoles desenvolupades al rodal de la ciutat, prop del riu Ripoll.
- ☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic
Tot i el seu estat es tracta d'un bé interessant per la contribució en la preservació i el manteniment del caràcter harmònic i definidor del paisatge de les finques agrícoles del rodal amb els seus masos i dotacions annexes.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

Regulació Cal adequació;

CRITERI PRINCIPAL D'INTERVENCIÓ SOBRE LES PARTS CATALOGADES

Restauració tipològica adequada a fi de preservar i revaloritzar totes les parts o elements protegits d'aquest bé. En el moment que es plantegi qualsevol intervenció -previ a l'obtenció de la llicència- i per tal de garantir i acreditar el coneixement del bé, la seva evolució històrica i les tècniques constructives aplicades, es requerirà un estudi patrimonial que reculli els aspectes i detalls més inherents al seu caràcter patrimonial (memòria, aixecament de l'estat actual de la zona d'intervenció, recull de documentació històrica -anàlisi dels expedients d'obres per tenir documentades totes les modificacions o transformacions sofertes- i reportatge fotogràfic actual).

Façanes/Coberta -

Entorn/Jardí Les intervencions que determina el Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS) o POUM vigent, el Pla Especial Urbanístic de Patrimoni de Sabadell (PEPS) i el planejament sectorial derivat, si s'escau.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics.

Entorn de protecció L'entorn ve delimitat per l'espai físic que conforma el conjunt ambiental on se situa aquest bé, per tal de no malmetre ni les qualitats arquitectòniques del mateix, ni els valors urbanístics i paisatgístics d'aquest indret. Es tindrà cura que aquest element i les edificacions veïnes conformin o preservin el paisatge en coherència amb l'estructura urbana tradicional.

Gestió Abans de qualsevol intervenció de rehabilitació que es realitzi sobre el bé catalogat, s'haurà de redactar un estudi patrimonial que reculli els aspectes i detalls inherents als orígens i l'evolució de la construcció fins l'estat previ a la intervenció proposada (aixecament actual, documentació i imatges històriques, reportatge fotogràfic actual, anàlisi de l'evolució urbanística del sector, així com l'estudi dels expedients d'obres per tenir documentades les modificacions o transformacions més destacades.

En els béns que estan associats a Àrees d'Expectativa Arqueològica i/o Paleontològica (NP.6) reconeguts en aquest pla requerirà la realització d'un control arqueològic en el seguiment dels treballs de condicionament. Davant l'aparició fortuïta de restes arqueològics en el curs d'obres, el propietari queda obligat a comunicar-ho,

Bassa de Ca la Paula

AA.03.EA

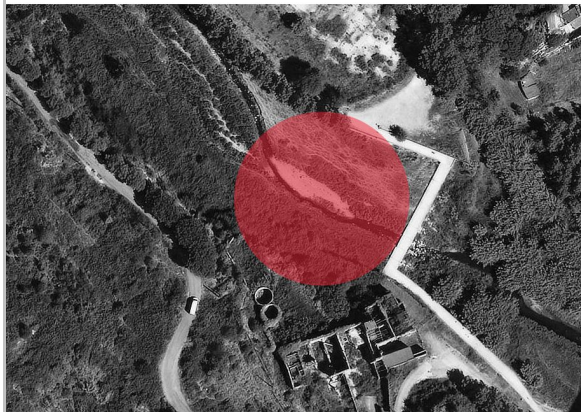
Altres intervencions	immediatament, als serveis tècnics municipals i a la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Intervencions que constitueixin una actuació parcial al bé catalogat i que tenen per objecte reparar, restaurar a partir d'una diagnosi -mitjançant l'estudi dels valors originals- aspectes patrimonials significatius, reforçar elements simples de l'estructura del bé per garantir i/o restablir les condicions de seguretat estructural, eliminar cossos i altres elements sobreposats que no siguin d'interès per la història del bé i es demostrin incoherents amb l'estructura originària del mateix.
Usos permesos	Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.
Usos prohibits	Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

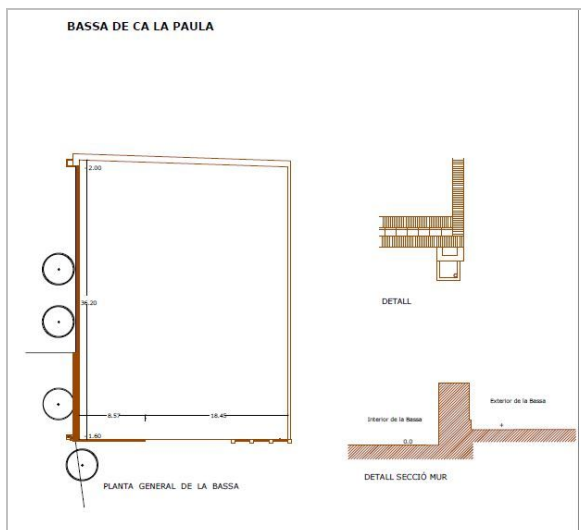
<i>Informació històrica</i>	La història de la bassa va molt lligada a la història de la font de la Cirera i del molí de les Tres Creus. L'any 1722, en Francesc Capalà Vidal comprà a Antoni Casanovas Roig el molí paperer. Aquest molí s'abastava en una part de l'aigua de la font de la Cirera situada a la finca veïna, propietat d'Isidre Folch. L'aigua era conduïda directament al molí a través d'una canalització. Els Folch podien desviar una quarta part de l'aigua del conducte fins a un safareig gran i un altre de més petit que tenien darrera la casa per regar. Les altres tres quartes parts eren dirigides al molí. Aquest pacte, ja existent abans de la signatura, va quedar registrat documentalment el 1777. L'any 1791, Francesc Capalà comprà a Isidre Folch les terres del costat del molí amb el trull i el safareig, i tot plegat passà a formar part del Molí de les Tres creus. El trull passaria a ser la casa del blanqueig al costat de la bassa. La bassa també és coneguda per haver estat el lloc on s'hi va celebrar el primer festival de natació de Sabadell, el dia 22 d'agost de 1915. Aquell esdeveniment va provocar un gran moviment entre els aficionats que un any més tard, van crear el Centre Natació Sabadell. Mentre es construïa la nova piscina en terrenys del vapor Codina, la Bassa de ca la Paula va ser-ne la piscina, utilitzada fins el 1918. En aquell moment, els propietaris eren els Turull. Després de les riudes del 1962, els Turull van vendre la bassa i el Molí de les Tres creus a Grau SA, que canalitzà l'aigua directament a la seva indústria. Sembla que la bassa ja no s'utilitzava perquè era un perill per a les persones que s'hi acostaven. El nom de ca la Paula li ve del fet que, en època dels Turull, el guarda que controlava el Molí de les Tres Creus i les seves propietats vivia a la casa que tenia aquest nom i la bassa estava situada en el camí que hi menava.
<i>Bibliografia</i>	VVAA; Parc Fluvial del Ripoll, Sabadell [recurs electrònic] : inventari d'elements d'interès cultural 1, Ajuntament de Sabadell, 2003. AJUNTAMENT DE SABADELL(1986): L'ordenació del Ripoll a Sabadell. Història urbana i medi ambient. Una lectura històrica de permanències al Ripoll. Estudi de la conca del Ripoll al terme municipal de Sabadell.- Sabadell: Ajuntament de Sabadell. CLUB NATACIÓ SABADELL (1966): Club Natació Sabadell 50è Aniversari 1916-1966.- Sabadell: Club Natació Sabadell. FARELL DOMINGO, Joan; MASVIDAL SALAVERT, Agustí: Del terme de Sabadell. ALSINA GIRALT, Joan; MASVIDAL SALAVERT, Agustí: Els molins del riu Ripoll. Revista de Sabadell. 18 d'agost de 1915.
<i>Observacions</i>	Element considerat dins l'Inventari del Patrimoni Industrial de Catalunya (IPIC), encarregat pel Museu Nacional de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya (mNACTEC). Fitxa elaborada per Maria Carme Carmona i Eugeni Junyent, l'any 2016 i revisada per Genís Ribé (Museu d'Història de Sabadell, MHS) l'any 2017

Bassa de Ca la Paula

AA.03.EA

Vista aèria
ICGC

Plànol
MHS-Inventari Ripoll

Festival de natació CNS
1916

BÉNS ARQUITECTÒNICS

CATEGORIA DE PROTECCIÓ:

BCIN BCIL BPU

NIVELL DE PROTECCIÓ:

- NIVELL 1. INTEGRAL
- NIVELL 2. CONSERVACIÓ
- NIVELL 3. PARCIAL
- NIVELL 4. AMBIENTAL
- NIVELL 5. DOCUMENTAL
- ESPais LLIURES PROTEGITS

Llegenda
(ER) Equip redactor

Bassa de Ca la Paula

AA.03.EA

Molí de Vent al carrer de Gurrea

AA.04.EA

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

LOCALITZACIÓ

Indret / barri

8.

Codi INE

187

Adreça/es

Carrer Gurrea, de, 103

Carrer Turull, de, 53

Delimitació bé

Entorn protecció

Coordenades UTM

x = 426152,0 ;

y = 4599492,0

Identificació al plànol

Nd1-22

Grafisme categoria

DADES CADASTRALS

Número

Superfície

Sostre

N. plantes

Titularitat

6397122DF2969H0001QQ

147

145

-

Plànol normatiu
(ER) Equip redactor

Fotografia del bé
(ER) Equip redactor

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent

Pla General Municipal
d'Ordenació de Sabadell
(PGMOS)

Classificació

SUC (urbà consolidat)

Plànol emplaçament
ICGC

Molí de Vent al carrer de Gurrea

AA.04.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Altres prot. Bé emergent

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arquitectònic
Classificació Arquitectura popular
Categoria BPU
Nivell prot. Nivell 2. Conservació

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional Arquitectura Agrícola (AA)

Subtipologia funcio. Molí de Vent

Estil i Època Arquitectura popular - tradicional; Època contemporània. Segle XIX

Cronologia a.1890

Autor/promotor -

Parcel·la Conformar cantonada

Context El molí de vent se situa en plena àrea urbana del centre i eixample de Sabadell, concretament en una finca que forma cantonada entre els carrers de Gurrea i de Turull. Segurament aquesta antiga finca agrícola va ser reparcel·lada a la segona dècada del segle XIX, a partir del nou traçat de l'Eixample de Sabadell. En el darrer quart d'aquest segle es realitza la construcció de l'habitatge -amb front al carrer de Gurrea- i es manté l'estructura del molí de vent per l'extracció de l'aigua del subsòl. Actualment aquest element es troba ocult, des de l'exterior i només és visible des del pati interior.

Elements Es tracta d'un molí de vent que segueix l'estructura tipològica dels molins de vent del rodal de Sabadell, realitzat amb obra de fàbrica de maó on la part de les aspes no es conserva. Destaca la part final que correspon al coronament de la construcció, realitzada amb un treball de rajola de ceràmica vidriada, formant una zenefa on s'articulen els colors blancs i blaus. Apareix una escala de gat exterior. A la part baixa, contemporàniament, es disposa un cobert per l'estacionament de vehicles, realitzat amb obra i amb la coberta acabada en teula àrab. Aquesta construcció atraca directament sobre el cos del molí.

Ús actual En desús

Ús original/altres Molí de Vent

Estat conservació Regular; Estat de conservació regular en el seu aspecte exterior que es mostra, especialment, en la seva imatge, especialment notable en el despreniment de peces ceràmiques que conformaven el motiu del coronament del Molí. Un baixant d'aigües pluvials de les cobertes de l'edificació veïna entrega directament per acumular l'aigua de pluja a l'interior del pou sota el molí. No s'entreveu cap pla de manteniment predictiu sobre aquest bé.

Façanes/Coberta Tal i com s'ha esmentat anteriorment, el revestiment de peces ceràmiques del coronament es troba en un estat de conservació regular. S'aprecien desperfectes per la pèrdua de peces, que poden ser corregits a partir d'una diagnosi, posterior reparació i establiment un correcte pla de manteniment.

Entorn/Jardí El pati-jardí presenta una doble utilització, com estacionament de vehicles (sota el cobert descrit anteriorment) i com espai de lleure, amb la disposició d'espècies vegetals. Aquestes, disposen d'un bon manteniment.

Estructura/Interior No s'ha pogut accedir a l'interior del molí i, per tant, es desconeix l'estat de conservació de l'interior i de les seves estructures originals que, poden o no haver estat modificades en el temps.

Entorn de protecció Per les característiques físiques inherents i per la seva posició en relació a la contemplació exterior, no es considera la necessitat de delimitar un entorn de protecció determinat.

Molí de Vent al carrer de Gurrea

AA.04.EA

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements

Bé de caràcter singular, d'important valor patrimonial (no únicament arquitectònic sinó en tota la seva dimensió com a referent d'una època on aquesta tipologia va ser determinant en el proveïment d'aigua a les finques agrícoles). Representa un element referent d'un període i una activitat determinada que, amb independència del seu estat de conservació i la desaparició de les aspes; així com del context on se situa actualment -plenament urbà- s'ha de mantenir íntegrament, amb respecte per les seves característiques específiques, siguin o no arquitectòniques, així com dels elements o parts que el componen. Altrament, s'han de mantenir les qualitats formals del bé i, per tant, ha de garantir-se la seva conservació amb els mètodes propis de la restauració adequada, especialment la zenefa de peces ceràmiques del coronament. Per les característiques del bé i en relació a la seva posició específica, dins un pati d'una finca particular, es considera que s'inscriu en un entorn que ha de gaudir d'una "protecció ambiental" de manera que el pati interior on s'inscriu no sigui edificable, tal i com ho regula el planejament vigent, amb la voluntat que garanteixi el respecte per les qualitats arquitectòniques, ambientals i paisatgístiques del pati-jardí, amb respecte per la seva contemplació sense altres construccions o elements que puguin distorsionar els valors que representa.

Entorn de protecció

Per les característiques del bé i en relació a la seva posició específica es considera que s'inscriu en un entorn molt determinat, com és el pati-jardí interior que, tot i la disposició del cobert inferior garanteix el respecte per les qualitats arquitectòniques, ambientals i paisatgístiques permetent la seva contemplació sense altres elements que distorsionin els valors que representa.

☒ Valor històric

Bé referent per la seva representativitat en la lectura d'una època i un moment destacat en l'evolució de l'activitat agrícola i preindustrial, de gran importància al llarg del segle XIX al rodal, ara en l'àmbit urbà de la ciutat.

☒ Valor urbanístic

Contribueix a la lectura de la formació, evolució i transformació de les antigues estructures agràries i com alguna d'aquestes s'integra dins la trama de l'exemple de Sabadell.

☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

Bé d'especial interès arquitectònic, el valor del qual resideix principalment en la preservació de l'estructura tipològica característica, tot i la desaparició de les aspes, així com el sistema constructiu derivat de l'arquitectura popular i tradicional.

☒ Valor sociocultural i etnològic

Bé referent en el context sociocultural i etnològic per les característiques representatives i la importància que va significar la implantació dels molins de vent a les estructures agràries del rodal i, en aquest cas, la seva integració en l'àmbit urbà.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció

Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Restauració i/o Rehabilitació sense alterar els valors patrimonials del bé; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals per a la comprensió del bé)

Regulació

No es permet la modificació; CRITERI PRINCIPAL D'INTERVENCIÓ SOBRE LES PARTS CATALOGADES

Conservar la volumetria, tractament exterior, estructura tipològica original que inclou elements decoratius i ornamentals, estructures que suporten la coberta, característiques formals de la coberta, i configuració interior que emana de l'estructura original.

Les actuacions de restauració en cap cas no podran suposar aportacions de reinvençió o nou disseny.

En el cas de fer-lo accessible, l'adequació a les normatives sectorials relatives específicament en el camp de la seguretat (evacuació) i accessibilitat, es resoldran de la manera més compatible amb els valors acreditats del bé catalogat.

Qualsevol proposta plantejada sobre aquest bé haurà de ser avaluada per la Taula de Patrimoni de Sabadell.

Molí de Vent al carrer de Gurrea

AA.04.EA

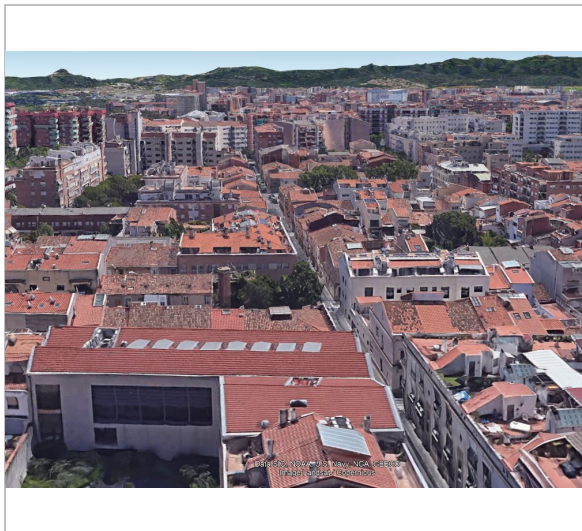
Façanes/Coberta	Les intervencions garantiran una restauració i conservació adequada de l'estructura i la imatge externa del molí de vent, tant en el seu basament com en la part del coronament. En el cas que només resti la base o part de la mateixa, s'intervindrà amb els criteris propis de la restauració adequada.
Entorn/Jardí	Les intervencions que determina el Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS) o POUM vigent; el Pla Especial Urbanístic de Patrimoni de Sabadell (PEPS) i el planejament sectorial derivat, si s'escau amb la voluntat, en aquest cas de posar en relleu els valors arquitectònics, tècnics, històrics, socials i etnològics del molí de vent.
Estructura/interior	S'admeten només intervencions de: Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Restauració (eliminació parts contràries al bé patrimonial). No es permet l'enderroc de cap de les estructures que són referents en els seus valors tipològics i en la didàctica efectiva que il·lustra el funcionament del molí.
Entorn de protecció	L'entorn ve delimitat per l'espai físic que conforma el conjunt ambiental on se situa aquest bé, per tal de no malmetre ni les qualitats arquitectòniques, tipològiques i formals del mateix, ni els valors naturals i paisatgístics d'aquest indret. Es tindrà cura que aquest element i altres construccions vinculades preservin el paisatge qualitatiu de l'àmbit interior de la finca on se situa.
Gestió	Les intervencions o actuacions de reparació, consolidació; remodelació o rehabilitació; restauració; reconstrucció i reproducció hauran d'anar precedides per la redacció d'un estudi patrimonial, amb el contingut mínim establert a l'article 30 de la normativa. En els béns que estan associats a Àrees d'Expectativa Arqueològica i/o Paleontològica (NP.6) reconeguts en aquest pla i/o davant una troballa fortuïta es requerirà la realització d'un control arqueològic en el seguiment dels treballs de condicionament. Davant l'aparició fortuïta de restes arqueològiques en el curs d'obres, el propietari queda obligat a comunicar-ho, immediatament, als serveis tècnics municipals i a la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Qualsevol proposta plantejada sobre aquest bé, haurà de ser avaluada per la Taula de Patrimoni de Sabadell.
Altres intervencions	Es permet l'eliminació de cossos i altres elements sobreposats que no siguin d'interès per la història de la construcció protegida i els que es demostrin incoherents amb l'estructura originària, així com amb les ampliacions orgàniques que el bé hagi suportat en el temps. En definitiva, amb els seus valors patrimonials. Altrament, es permeten les actuacions específiques derivades del manteniment predictiu i obres que constitueixin una actuació parcial al bé catalogat i que tenen per objecte reparar, restaurar a partir d'una diagnosi -mitjançant l'estudi dels valors originals- aspectes tipològics i/o ornamentals significatius, reforçar elements simples de l'estructura del bé per garantir i/o restablir les condicions de seguretat estructural, les condicions de salubritat, higiene, seguretat i ornament públic.
Usos permesos	Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.
Usos prohibits	Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.

Molí de Vent al carrer de Gurrea

AA.04.EA

*Vista aèria
ICGC*

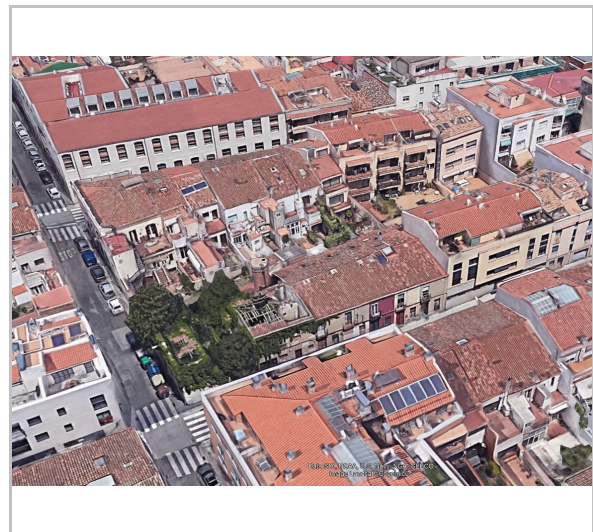
*Panoràmica des de l'oest
Google Earth*

*Panoràmica des de l'oest
Google Earth*

*Panoràmica des de l'oest
Google Earth*

*Panoràmica des del sud
Google Earth*

Molí de Vent al carrer de Gurrea

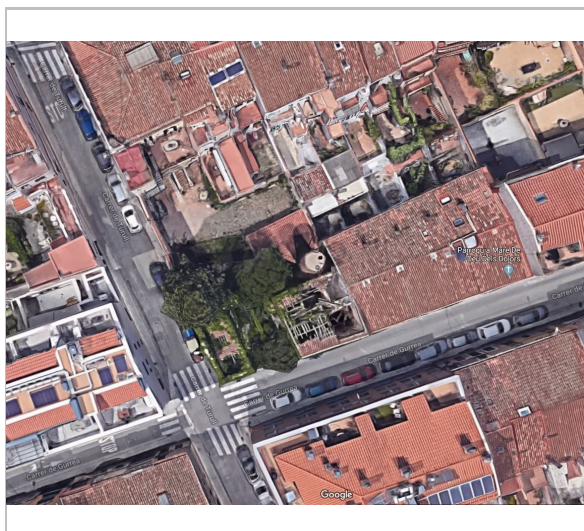
AA.04.EA

Visió des de l'est
Google Earth

Visió des del nord
Google Earth

Estructura en planta
Google

Cobert inferior molí
(ER) Equip redactor

Jardí finca
(ER) Equip redactor

Parcel·la cadastral
Oficina Cadastre Virtual

Molí de Vent al carrer de Gurrea

AA.04.EA

DATOS DESCRIPTIVOS DEL INMUEBLE	
Referencia catastral	6397122DF2969H0001QQ
Localización	CL GURREA DE 103 N2-103 08202 SABADELL (BARCELONA)
Clase	Urbano
Uso principal	Residencial
Superficie construida	145 m²
Año construcción	1890

PARCELA CATASTRAL	
	Parcela construida sin división horizontal
Localización	CL GURREA DE 103 SABADELL (BARCELONA)
Superficie gráfica	147 m²

CONSTRUCCIÓN							
Uso principal	Escalera	Planta	Puerta	Superficie m²	Tipo Reforma	Fecha Reforma	
VIVIENDA	T	OD	OS	122			
OTROS USOS	T	OD	OS	23			

Dades cadastrals
Oficina Cadastre Virtual

Plànol cadastral
Oficina Cadastre Virtual

BÉNS ARQUITECTÒNICS

CATEGORIA DE PROTECCIÓ:

BCIN BCIL BPU

NIVELL DE PROTECCIÓ:

NIVELL 1. INTEGRAL
 NIVELL 2. CONSERVACIÓ
 NIVELL 3. PARCIAL
 NIVELL 4. AMBIENTAL
 NIVELL 5. DOCUMENTAL
 ESPAIS LLIURES PROTEGITS

Llegenda
(ER) Equip redactor

Barraca - habitatge de Joan Bros

AA.05.EA

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

LOCALITZACIÓ

Indret / barri

14. Rodal

Codi INE

187

Adreça/es

Camí Pedralbes, de, s/n
Parc Agrari de Sabadell

Delimitació bé

Entorn protecció

Coordenades UTM

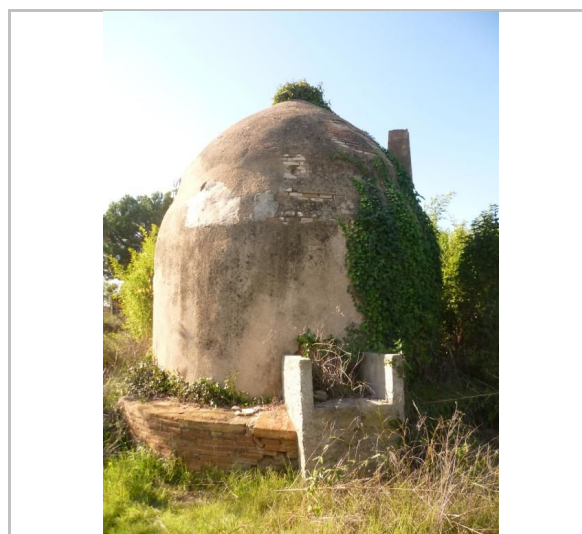
x = 422538,0 ;
y = 4599940,0

Identificació al plànol

Grafisme categoria

Plànol normatiu
Equip redactor

Fotografia del bé
AHS

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent

Pla General Municipal
d'Ordenació de Sabadell
(PGMOS)

Classificació

SNU (no urbanitzable)

Plànol emplaçament
ICGC

Barraca - habitatge de Joan Bros

AA.05.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Altres prot. Bé emergent

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arquitectònic
Classificació Arquitectura popular
Categoria BPU
Nivell prot. Nivell 2. Conservació
Altres prot. AEA (N.6). Vinculació amb la fitxa
Béns arqueològics AEA.007 Serra
de Pedralba.

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional Arquitectura Agrícola (AA)

Subtipologia funcio. Barraca de pagès - Habitatge d'autoconstrucció

Estil i Època Arquitectura popular - tradicional; Època contemporània. Segle XIX

Cronologia 1867

Autor/promotor - / Joan Bros

Parcel·la Gran

Context Es tracta d'un conjunt patrimonial d'un interès històric sobretot pel seu context rural i pel fet d'estar ubicat en l'entorn del Parc Agrari, el qual compta amb altres elements d'interès patrimonial propers d'interès com la sinya de Can Gambús, la qual ja està senyalitzada i rehabilitada, i catalogada al PEPS (ARR.10.02.EA). A la banda oest es conserva el pou d'aigua. interiorment (emblanquinat) i exteriorment (amb lliscat de morter).

Elements Com si d'una barraca de pagès o de vinya es tractés, en realitat és un habitatge d'autoconstrucció. Aquesta construcció està feta de rajols lligats amb morter de calç i les parets estan revestides interiorment (emblanquinat) i exteriorment (amb lliscat de morter). És de planta circular i la coberta està feta en falsa cúpula (tipus tolos). Té un diàmetre aproximat de 2 metres i escaig i una alçada de 3'5 metres aprox. En el seu interior s'hi conserven les traces de la llar de foc a terra, la xemeneia que estava encastada a la paret nord, un armariet encastat a la paret est i la cuina amb pica a la paret oest; també es conserva un altell fet amb empostissat de fusta al qual s'hi accedia per una escala mòbil, probablement el lloc on hi havia el jaç de dormir. La cúpula té una obertura circular de ventilació. Construccions annexes: La barraca habitatge té un pou adossat, actualment amb la boca tapiada, que és del mateix moment constructiu. A la part sud d'aquest element, i separat uns dos o tres metres, hi ha una altra construcció de planta semicircular i amb una part oberta de cara a l'est, feta amb parament de pedres lligades amb argiles i amb morter de calç, que probablement tenia una funció de corral o aixopluc per a bestiar (hi ha un cademat encastat a la paret sud), tot plegat de petites dimensions, i a la qual li faltaria una coberta desapareguda (probablement feta de fusta i brancatge, a precari). En el terra s'observa alguna bigueta de fusta i runes.

Ús actual Abandonada

Ús original/altres Barraca de pagès - habitatge autoconstrucció

Estat conservació Regular; Estat de conservació regular en el seu aspecte exterior que es mostra, especialment, en la seva imatge, especialment notable per la presència d'esquerdes i fisures que fan desprendre l'arrebossat i que, fins i tot, han fragmentat la llinda existent sobre la porta d'accés. No hi ha cap manteniment sobre aquest bé.

Façanes/Coberta Despreniments de l'arrebossat de morter de calç que es fa especialment evident en la cúpula. Part de l'edificació, en la seva imatge exterior, es presenta coberta per una heura.

Entorn/Jardí L'entorn està dominat per camps de conreu que conformen el Parc Agrari i és de notable interès.

Estructura/Interior L'estructura de la coberta presenta un estat correcte. La resta de l'espai interior mostra pèrdues de l'arrebossat i en algunes zones que originàriament estaven revestides de rajola de València aquestes s'han després excepte dues que es mantenen encara. Les peces ceràmiques que conformen el paviment es troben en mal estat i falten algunes peces. També s'ha perdut la pica i les lleixes dels armaris encastats.

Barraca - habitatge de Joan Bros

AA.05.EA

Entorn de protecció L'estudi global d'aquests elements, la seva consolidació i rehabilitació i la seva adequació per a visites poden ser un element de valor afegit pel Parc Agrari, en termes didàctics i de transmissió de coneixement històric del rodal. Cal esmentar que formant part del Parc Agrari ja hi ha en una situació més o menys propera, la sinya de Can Gambús, la qual ja està senyalitzada i rehabilitada, i catalogada al PEPS (ARR.10.02).

Situació de risc Altres riscos (Vandalisme)

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Bé de caràcter singular, d'important valor patrimonial (no únicament arquitectònic sinó en tota la seva dimensió com a referent únic d'aquest tipus de construcció que s'inspira en les tradicionals barraques de vinya o de pagès (com una tipologia que va ser determinant en les finques agrícoles) però que en realitat fou un senzill habitatge producte de l'autoconstrucció. Representa un element referent d'un període i una activitat determinada que, amb independència del seu estat de conservació i molt remarcable en el context on se situa -Parc Agrari- s'ha de mantenir íntegrament, amb respecte per les seves característiques específiques, siguin o no arquitectòniques, així com dels elements o parts que el componen. Altrament, s'han de mantenir les qualitats formals del bé i, per tant, ha de garantir-se la seva conservació amb els mètodes propis de la restauració adequada, especialment l'estructura general i la llinda d'accés on hi ha la inscripció i la data de construcció.

Entorn de protecció Per les característiques del bé i en relació a la seva posició específica, dins el Parc Agrari, es considera que s'inscriu en un entorn que ha de gaudir d'una "protecció ambiental" de manera que es garanteixi el respecte per les qualitats arquitectòniques, ambientals i paisatgístiques de la construcció, amb respecte per la seva contemplació juntament amb les altres construccions o elements, com el pou d'aigua i el corral, i que posen en relleu els valors que representa.

- ☒ Valor històric Es tracta d'un conjunt patrimonial d'un interès històric pel seu context rural i pel fet d'estar ubicat en l'entorn del Parc Agrari que compta amb altres elements d'interès patrimonial propers com la sinya de Can Gambús, senyalitzada i rehabilitada.
- ☒ Valor arqueològic i paleontològic La barraca-habitatge, el pou i el possible corral són d'interès patrimonial i mereixerien ser objecte d'un estudi arqueològic i patrimonial: aixecament de plànols, anàlisi constructiva, estudi de paraments i prospecció arqueològica del subsòl.
- ☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic Una vegada inspeccionada aquesta construcció es fa palès el seu interès patrimonial, històric i arquitectònic, com a element d'arquitectura rural ben peculiar i singular.
- ☒ Valor sociocultural i etnològic L'estudi global d'aquests elements, la seva consolidació i rehabilitació i la seva adequació per a visites poden ser un element de valor afegit pel Parc Agrari, en termes didàctics i de transmissió de coneixement històric del rodal.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Restauració i/o Rehabilitació sense alterar els valors patrimonials del bé; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements constitutius de la barraca original per a la comprensió del bé)

Regulació No es permet la modificació; CRITERI PRINCIPAL D'INTERVENCIÓ SOBRE LES PARTS CATALOGADES

Conservar la volumetria, tractament exterior, estructura tipològica original que inclou elements decoratius i ornamentals, estructures que suporten la coberta, característiques formals de la coberta, i configuració interior que emana de l'estructura original.

Les actuacions de restauració en cap cas no podran suposar aportacions de reinvençió o nou disseny.

En el cas de fer-lo accessible, l'adequació a les normatives sectorials relatives específicament en el camp de la seguretat (evacuació) i accessibilitat, es resoldran de la manera més compatible amb els valors acreditats del bé catalogat.

Barraca - habitatge de Joan Bros

AA.05.EA

Qualsevol proposta plantejada sobre aquest bé haurà de ser avaluada per la Taula de Patrimoni de Sabadell.

Façanes/Coberta Les intervencions garantirán una restauració i conservació adequada de l'estructura i la imatge externa de la barraca, tant en el seu cos cilíndric com en la coberta en forma de cúpula. En les parts interiors, la porta d'accés original realitzada en fusta i revestida en xapa de ferro, l'embigat de fusta, els armaris, la pica, etc., s'intervindrà amb els criteris propis de la restauració adequada.

Entorn/Jardí Els preservaran la totalitat dels valors ambientals i paisatgístics de l'entorn. Cal tenir en compte que la construcció està situada prop dels terrenys de vinya del Parc Agrari, a la seva part est, dins d'una finca residencial abandonada i ara de propietat municipal.

Estructura/interior S'admeten només intervencions de: Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Restauració (eliminació parts contràries al bé patrimonial).

No es permet l'enderroc de cap de les estructures que són referents en els seus valors tipològics i en la didàctica efectiva que il·lustra el funcionament original d'aquesta barraca - habitatge.

Entorn de protecció L'entorn ve delimitat per l'espai que conforma el conjunt ambiental on se situa aquest bé, amb el pou d'aigua annex i el corral proper, per tal de no malmetre ni les qualitats arquitectòniques, tipològiques i formals del mateix, ni els valors naturals i paisatgístics d'aquest indret. Es tindrà cura que aquest element i altres construccions vinculades preservin el paisatge qualitatiu de l'àmbit de la finca on se situa.

Gestió Les intervencions o actuacions de reparació, consolidació; remodelació o rehabilitació; restauració; reconstrucció i reproducció hauran d'anar precedides per la redacció d'un estudi patrimonial, amb el contingut mínim establert a l'article 30 de la normativa.

En els béns que estan associats a Àrees d'Expectativa Arqueològica i/o Paleontològica (NP.6) reconeguts en aquest pla i/o davant una troballa fortuïta es requerirà la realització d'un control arqueològic en el seguiment dels treballs de condicionament. Davant l'aparició fortuïta de restes arqueològiques en el curs d'obres, el propietari queda obligat a comunicar-ho, immediatament, als serveis tècnics municipals i a la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Qualsevol proposta plantejada sobre aquest bé, haurà de ser avaluada per la Taula de Patrimoni de Sabadell.

Altres intervencions Es permet l'eliminació d'elements sobreposats que no siguin d'interès per la història de la construcció protegida i els que es demostrin incoherents amb l'estructura originària, així com amb les ampliacions orgàniques que el bé hagi suportat en el temps. En definitiva, amb els seus valors patrimonials.

Altrament, es permeten les actuacions específiques derivades del manteniment predictiu i obres que constitueixin una actuació parcial al bé catalogat i que tenen per objecte reparar, restaurar a partir d'una diagnosi -mitjançant l'estudi dels valors originals- aspectes tipològics significatius, reforçar elements simples de l'estructura del bé per garantir i/o restablir les condicions de seguretat estructural, les condicions de salubritat, higiene, seguretat i ornament públic.

Usos permesos Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.

Usos prohibits Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Habitatge d'autoconstrucció, seguint una matge més semblant a una barraca de vinya o de pagès, datat al 1867 (llinda de la porta d'accés amb inscripció, vegeu reportatge fotogràfic adjunt), que es va fer construir en Joan Bros. Segons informació de Mercè Bros, reneboda, era el germà del seu avi (Jaume Bros Barber). Mercè Bros no té ni recorda més informació sobre aquesta persona, tan sol que el seu avi procedia d'Esparraguera, que es va instal·lar primer a Sant Quirze del Vallès i que després es va instal·lar a Sabadell. Probablement el germà del seu avi, Joan Bros Barber, també es va instal·lar a Sabadell, en aquesta finca, en la data esmentada.

Barraca - habitatge de Joan Bros

AA.05.EA

Bibliografia

Fonts orals: Mercè Bros. Visita i inspecció realitzada per Joan Comasòlivas i Genís Ribé, del MHS i Pere Muñoz i Núria Centellas del Departament de Medi Ambient i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Sabadell.

Observacions

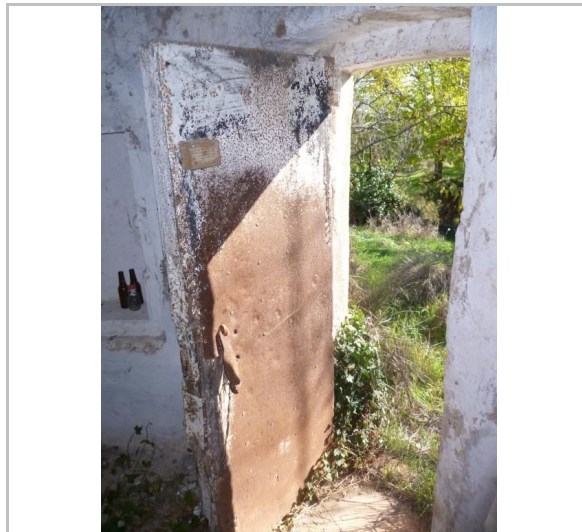
Portal amb llinda de pedra amb inscripció: "Propiedad de Juan Bros. Año 1867"

Vista aèria
ICGC

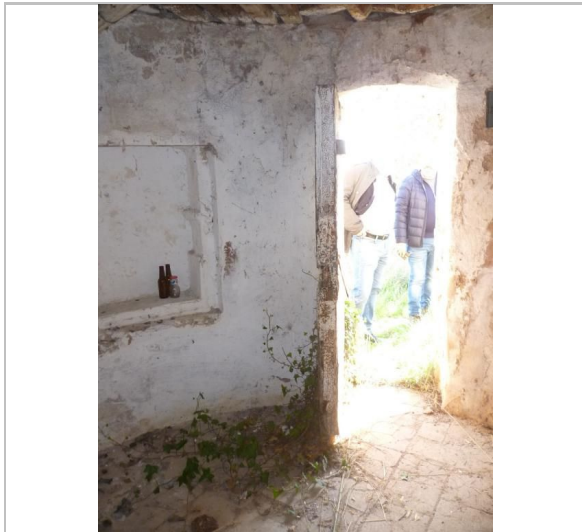
Costat oest. Pou d'aigua
AHS

Porta d'accés
AHS

Barraca - habitatge de Joan Bros

AA.05.EA

Interior. Paret est
AHS

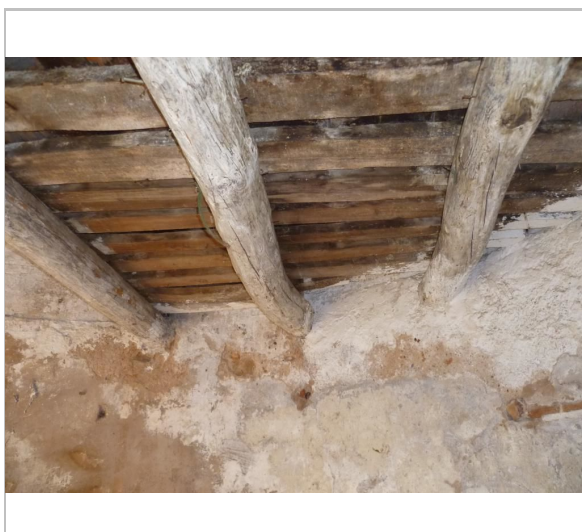
Interior. Paret oest
AHS

Interior. Paret est
AHS

Interior. Paret nord. Traça de la llar de foc
AHS

Embogat de fusta
AHS

Portal amb llinda de pedra
AHS

Barraca - habitatge de Joan Bros

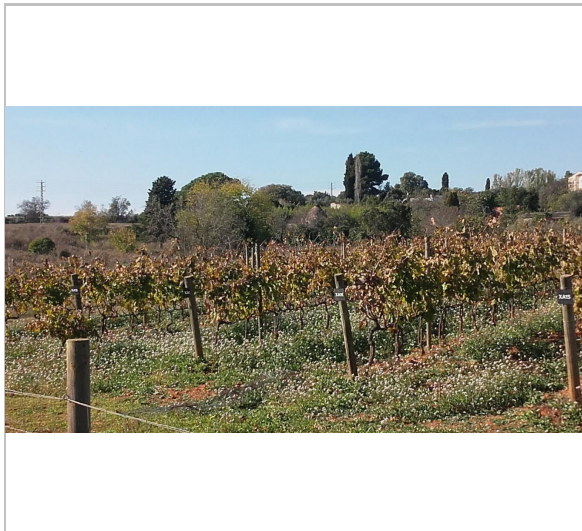
AA.05.EA

Llinda de pedra
AHS

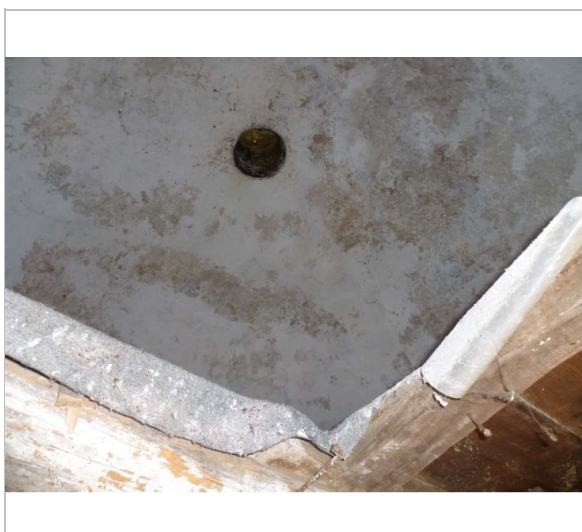
Corral
AHS

Entorn. Camp de vinyes
AHS

Obertura de l'empostissat de fusta
AHS

Obertura superior de la coberta
AHS

Llegenda
(ER) Equip redactor

Barraca - habitatge de Joan Bros

AA.05.EA

BÉNS ARQUITECTÒNICS

CATEGORIA DE PROTECCIÓ:

 BCIN BCIL BPU

NIVELL DE PROTECCIÓ:

 NIVELL 1. INTEGRAL
 NIVELL 2. CONSERVACIÓ
 NIVELL 3. PARCIAL
 NIVELL 4. AMBIENTAL
 NIVELL 5. DOCUMENTAL
 ESPAIS LLIURES PROTEGITS

*Fotografia del bé
AHS*